

והקול שומר עליהם הולך

1

עוד יזכור לנו אהבת איתן אדונינו ובפני
העצקד לשבית מדיננו ובזכות המס יוציא איום
(היום) לעצק דיננו כי קדוש היום אדונינו:

אמר
היה

אמר הדברים האלה הנה יברכהו עלי
אברם במחנה לאמר אליהם אברם אגלי מן לך שכר
הרבה מאד: ולאמר אברם אדני יהיה מהיתתן לי ואגלי וזלך
צדקי וכן משק בילי הוא המשק אליהם: ואמר אברם הן לי
אלא נקמה נדע והנה בן ביתי זרש אתי והנה יברכהו עלי
לאמר לא ירשנו זה ביום אשר יצא ממעון הוא יירשנו:
(ו) ויצא אתו החוצה לאמר הבט נא השמימה וספור הכוכבים אשר
יכול לספר אתם ולאמר לו כה יקנה ורשע:

2

אמר רבי אבהו ילמה חוקקין
בשופר של איל אמר הקדוש ברוך הוא תקעו לפני בשופר של איל כדי שאכזור לכם עקידת יצחק בן אברהם
ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני

ג' באב תשנ"א

3

הצלתו מאור פשטים. הנני
פעמק השמים: ועדתו שכרף הרבה מאד. והקול רוב
עושר וכבוד: וצק והשיב מה תתן לי. שורש וצנף
אין לי: חילתו בראית מסוזה. בשרתו לא יירשך זה:
טנא פפורים למאה חננתו. לקרפן נוחה השקחה:
והדו ככל לפס וצו. לעשות רצונה רצו: ככל רחמי
לעשות רצונה. פן יקבשו רחמיך את פעקד מעל
צאנך: לפם ונפשם הנה נכון. לכן תפלתנו לפניך
בקטורת תפון: מחר ולקח מאכלת. לכן ורעם תציל
ממיתה משפלת: נעקד יחיד קשה לטבח. לכן
תפלתנו תרצה פעולה ונחם: סדר עצים והצית
עליהם אש. לכן פעמדתנו היום לא נקבלש: ענינו
משמי שמים. לכן נשבעת לו בשמך פעמים: פדית
אותו קציל בסך אהנו. לכן צמידתנו וענונינו לא
תבוז:

ויקם וילך, בא אברהם אצל שרה ואמר
לה עד מהרי יהיה בןך בחיקך לא בן
שלשום ושבע שנים הוא, ולא הלך לא לבית
המדרש ולא לבית התלמוד, עזבי אותו שילך עמי
ועשו לו צדה להרך שנלך שנינו לבית המדרש
הגדול, ועשת להם צידה והלכו ארבעתם.

לוינו צדק י"א אלו

4

גדולה תפילת מנחה ביום הכיפורים יותר משאר כל ימינו שתפילת
מנחה יצחק תיקן אותה, ושעה שנעקד יצחק על גבי המזבח יום
הכיפורים בין הערבים היתה (עין זחר פרשת ויצא) לפיכך ראוי
לקרות במנחת הפרשת העקידה אף על פי שכבר אמרה בשחרית, כדי
להזכיר וזכורנו של יצחק:

וירא את המקום מרחק, מה ראה,
ראה עין קשור בהר, אמר רובה שאותו
בקום שאמר לי הקב"ה להקריב את בני שבי,
אמר ליצחק בני רואה אתה מה שאני רואה,
א"ל הן, אמר לשוני נקרוי רואים אתם מה שאני
רואה א"ל לאו, אמר הואיל וחמור אינו רואה
ואתם אינכם רואים שבו לכם פה עם החמור.

אמר רבי חלבו אמר רב הונא לעולם לא אדם ויהי בתפלת המנחה שהרי אלהי
לא נענה אלא בתפלת המנחה שנאמר יודו בעלות המנחה וינש אלהי הנביא ואמר ונ' יעני ה' עני עני
שחר אש פן השמים ונני שלא יאמרו מעשה כשפים הם

ג' באב תשנ"א

5

והי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אב
אברהם ויאמר הנני ויאמר קח נא אתי ויחידך אשריך
אתה אתי יצחק ואתי לך אל ארץ המרגה והעלהו שם לעלה
על אתר הקהלים אשר אמר אליך: וישלם אברהם בפקר ויחבל
אתי חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בני ויבקע עצי עלה
ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים: ביום השלישי וישא
אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק: ויאמר אברהם אל
נעריו שכר לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד הנה ונשתנה

ויעקד אתו יצחק בנו, בשעה שבקש
אברהם לעקד יצחק בנה א"ל אבא נחור
אני וחוששני שמה יודעוך נופש מפורח של
סכין ואצערך ושמה תפסל השחיפה ולא תפלה
לך לקרבן אלא כפתני יטה יפה, מיד ויעקד
את יצחק כלום יכול אדם לכפות בן לוי שנה
אלא לדעתו כוונת

וינשבה אליכם: ויקח אברהם את עצי העלה וישלם על יצחק
בנו ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו: ויאמר
יצחק אלי אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה
האש והעצים ואני השם לעלה: ויאמר אברהם אלהים יראה לו
השם לעלה בני וילכו שניהם יחדו: ויבאו אל המקום אשר אמר
לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח ויצרף את העצים ויעקד
את יצחק בנו וישם אתו על המזבח מטעל לעצים: וישלח אברהם
את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו: ויקרא אליו מלאך
יהוה מן השמים ויאמר אברהם ויאמר הנני ויאמר
אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו כאימה כי עמה ידעתי
כי יראה אלהים אתה ולא תשקת אתי בנה אתי יחידך כנני: וישא
אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נחתו בסך בקרניו וילך
אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעלה תחת בנו: ויקרא אברהם
שם המקום ההוא יהוה יראה אשר יאמר היום בקר יהוה יראה:
ויקרא מלאך יהוה אל אברהם שנית מן השמים: ויאמר כי נשבעתי
נאם יהוה כי יען אשר עשית אתי הנה ולא תשקת אתי בנה
את יחידך: כי יבך אברך והרבה ארבה אתי ורצך ככוכבי
השמים וכחול אשר על שפת הים וירש ורצך את שער אבינו:
והתברכו ברצך כל גוים הארץ עקב אשר שמעת בקולי: וישב
אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם
בבאר שבע:

ביום השלישי, וכי מאחר שתדרך קרובה
למה נתעבב שלשת ימים כוון שראה והשמן
שלא קבלו ממנו ואברהם ויצחק הלך ונעשה לפניהם
נהר גדול, מיד ירו אברהם לתוך המים והגיעו עד
ברכיו, אמר לנעריו בואו אחרי, ירדו אחריה, כיון
שהגיעו עד חצי הנהר הגיעו המים ענ צווארת,
באותה שעה תלה אברהם עיניו לשמים אמר לפני
רכש"ע, כחרתני הורדתני ונגלית לי ואמרת לי
אני יחידי ואתה יחיד על ידך יודע שמי בעולמי
והעלה יצחק בנך לפני לעולה ולא עכבתי והריו
עוסק בצוויך, ועכשיו באו מיים עד נפש אבא אני
או יצחק בני טובע מי יקיים מאמרך על מי יתוודע
שנך, א"ל הקב"ה חייך שעל ידך יתוודע שמו
בעולם, מיד גער הקב"ה את הסעון ויכש הנהר
ועמדו כיבשה.

לוינו צדק י"א אלו

לוינו צדק י"א אלו

(יב) אל תשלח, לשחוט, אמר לו³¹: אם כן לחנם באתי לכאן. אעשה בו חבלה ואוציא ממנו מעט דם, אמר לו: אל תעש לו מאומה, אל תעש בו מום.

19

קיהוהוהן אמרו שומר אמרו שפר אלו דברי תורה שנתנו על ידי שומר שנאמר קינכל העם רואים את הקולות ואת הלמידים ואת קול השומר:

תקד סמיון
הרמב"ם

12

תחת בנו, מאחר שכתוב: ויעלהו לעולה, לא חסר המקרא כלום. מהו "תחת בנו". על כל עבודה שעשה ממנו היה מתפלל ואומר³⁸: יהי רצון שתהא זו כאלו היא עשויה בכני, כאלו בני שחוט, כאלו דמו זרוק, כאלו הוא מופשט, כאלו הוא נקטר ונעשה דשן.

הרמב"ם

13

ויהי כאשר ישב דוד בביתו ולאמר דוד אלי נתן הנביא המה אנכי יושב בבית הארזים וארון ברית יהוה מטה ריעות: ולאמר נתן אלי דוד כל אשר בלבבך עשה כי האלהים עמך: ויהי ככלילה והוא נהלי דברי אלהים אלי נתן לאמר: לך ואמרת אלי דוד עבדי כה אמר יהוה לא אתה תבנה לי מבית לשבת:

הרמב"ם

14

וושמחו העם עליהתנדבם כי בלב שלם התנדבו ליהוה וגם דוד המלך שמח שמחה גדולה:

והברך דוד את יהוה לעיני כל ישראל ויאמר דוד ברוך אתה יהוה אלהי ישראל אבינו מעולם ועד עולם: לך יהוה הגדלה והגבורה והתפארת והקצוץ וההוד כפי כל בשמים ובארץ לך יהוה השמלכה והמתנשא לכל וקראש: והעשר והפבור מלפניך ואתה מושל בכל וברוך כח וביקרה וברוך לגבל ולחוק לכל: ועתה אלהינו מידים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך: וכי מי אנלימי עמי כיינעצר כח להתנדב כזאת כיומך הכל ומידך נתנו לך: כייגרים אנתנו לפגוד ותושבים בכלי אבותינו בצלו ימינו עליהארץ ואין מקנה: יהוה אלהינו כל ההמון היה אשר הכיננו לבנותיך בית לשם קדשך

הרמב"ם

15

אלעזר איש ברתותא אומר תן לו משלו שאתה ושליך שלו, וכן ברור הוא אומר כי סדר הכל וסידך נחננו לך:

הרמב"ם

16

התקינו חכמינו ז"ל שיהיו תוקעין בראש חדש אלול בכל שנה ושנה (ג) וכל החדש כדי להזהיר ישראל שיעשו תשובה (א) שנאמר (עמוס ג ו) אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחזרו. וכדי לערכב השטן.

הרמב"ם

17

והי היום ונבא שמה ונסר אליהעלמה וישכב שמה: ויאמר אלי נתן נצרו קרא לשונמית הזאת וקרא יליה ותעמד לפניו: ויאמר לו אמרנא אליה תנה חקדתי אלינו את כליהתקרה הזאת מה לעשות לך הנה לדבר לך אליהמלך או אלשר הצבא ותאמר בתוך עמי אנכי ישבת:

הרמב"ם

18

והי ביום השלישי בהיות הבקר והי קלה וברקים וענן כבד עליההר וקל שפר חוק מאד ויחבר כליהעם אשר במחנה: ויצא משה אתהעם לקראת האלהים מןהמחנה ונתחבבו בתחתית ההר: והר סיני עשן כליו מפני אשר ירד עליו והיה באש ונעל עשנו כעשן הכבשן ויחבר כליההר מאד: והי קול השופר הולך ותוק מאד משה ידבר והאלהים יענו בקול:

הרמב"ם

21

ויוצר יהוה אלהים אתהאדם עפר מןהאדמה ויפוח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לגפש חיה:

הרמב"ם

23

וכרא אותו יראה שנא ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה. שם קרא אותו שלם שנא' (נחמיה יו) ומלכי צדק סלך שלם. אמר הקב"ה אני קורא אני אותו יראה כשם שקרא אותו אברהם. שם אדם צדיק מתרעם. ואם קורא אני אותו שלם אברהם אדם צדיק מתרעם אל הריני קורא אותו ירושלם כמו שקראו שניהם יראה שלם ירושלם

הרמב"ם

24

אות במצרים היושב הכרובים וזומיעה, שאניו במתן תורה והופיעו כחר פארן, שלישית לימות גוג ומגוג אל נקמות דופיעו, רביעית לימות חפשיית ימציון מכלל יומי אלהים הופיעו:

תקד סמיון
הרמב"ם